

Sdělení č. 111/2009 Sb.m.s.
Ministerstva zahraničních věcí
o sjednání Lisabonské smlouvy pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení
Evropského společenství

Schváleno: 13.12.2007 Rozesláno/platnost od: 01.12.2009 Účinnost od: 01.12.2009
Uveřejněno v č. 44/2009 Sbírký mezinárodních smluv na straně 4690

ČLÁNEK 2

Smlouva o založení Evropského společenství se mění v souladu s tímto článkem.

(...)

18) Vkládá se nový článek, který zní:

"Článek 5b

Při vymezování a provádění svých politik a činností se Unie zaměřuje na boj proti jakékoliv diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace."

(...)

30) Vkládá se nový článek, který zní:

"Článek 16c

1. Unie uznává postavení, které podle vnitrostátního práva mají církve a náboženská sdružení či společenství v členských státech, a nedotýká se jej.

2. Unie stejným způsobem uznává postavení, které podle vnitrostátního práva mají nekonfesní organizace.

3. Unie udržuje otevřený, transparentní a pravidelný dialog s těmito církvemi a organizacemi, přičemž uznává jejich identitu a jejich osobitý přínos."

(...)

VYSVĚTLENÍ K LISTINĚ ZÁKLADNÍCH PRÁV

Tato vysvětlení byla původně vyhotovena pod vedením prezidia Konventu, který vypracoval Listinu základních práv Evropské unie. Byla aktualizována pod vedením prezidia Evropského konventu s ohledem na změny návrhu znění Listiny provedené Konventem (zejména článků 51 a 52) a na vývoj práva Unie. Ačkoliv sama nemají právní závaznost, jsou cenným výkladovým nástrojem pro vyjasnění ustanovení Listiny.

Vysvětlení k článku 10 - Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání

Právo zaručené v odstavci 1 odpovídá právu zaručenému v článku 9 EÚLP a v souladu s čl. 52 odst. 3 Listiny má stejný smysl a rozsah. Omezení proto musí respektovat čl. 9 odst. 2 úmluvy, který zní: "Svoboda projevit náboženské vyznání a přesvědčení může podléhat jen omezením, která jsou stanovena zákony a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného pořádku, zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných."

Právo zaručené v odstavci 2 odpovídá ústavním tradicím členských států a vývoji vnitrostátních právních předpisů v této oblasti.

Vysvětlení k článku 14 - Právo na vzdělání

1. Tento článek je založen na společných ústavních tradicích členských států a na článku 2 dodatkového protokolu k EÚLP, který zní:

"Nikomus nesmí být odepřeno právo na vzdělání. Při výkonu jakýchkoli funkcí v oblasti výchovy a výuky, které stát vykonává, bude respektovat právo rodičů zajišťovat tuto výchovu a vzdělání ve shodě s jejich vlastním náboženským a filozofickým přesvědčením".

Bylo považováno za účelné rozšířit tento článek na přístup k odbornému a dalšímu vzdělání (viz bod 15 Charty základních sociálních práv pracovníků Společenství a článek 10 Sociální charty) a přidat zásadu bezplatné povinné školní docházky. Ze znění posledně jmenované zásady pouze vyplývá, že pokud jde o povinnou školní docházku, má každé dítě možnost navštěvovat zařízení, které ji nabízí bezplatně. Nepožaduje, aby všechna zařízení poskytující vzdělání nebo odborné a další vzdělání, zejména soukromá, byla bezplatná. Rovněž tak nevylučuje některé zvláštní formy placeného vzdělání, přijmou-li členské státy opatření na udělení finanční náhrady. V rozsahu, v jakém se Listina vztahuje na Unii, to znamená, že ve své politice vzdělávání musí Unie respektovat bezplatnou povinnou školní docházku, avšak samozřejmě to nevytváří nové pravomoci. Právo rodičů musí být vykládáno ve spojení s článkem 24.

2. Svoboda zakládat veřejná nebo soukromá vzdělávací zařízení je zaručena jako jedno z hledisek svobody podnikání, je však omezena dodržováním demokratických zásad a je vykonávána způsoby stanovenými vnitrostátními právními předpisy.

Vysvětlení k článku 22 - Kulturní, náboženská a jazyková rozmanitost

Tento článek je založen na článku 6 Smlouvy o Evropské unii a na čl. 151 odst. 1 a 4 Smlouvy o ES, nyní nahrazených čl. 167 odst. 1 a 4 Smlouvy o fungování Evropské unie, které se týkají kultury. Respektování kulturní a jazykové rozmanitosti je nyní rovněž zakotveno v čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii. Článek rovněž čerpá z prohlášení č. 11 k závěrečnému aktu Amsterodamské smlouvy o postavení církví a nekonfesních organizací, nyní převzatému v článku 17 Smlouvy o fungování Evropské unie.